

לב לדעת

בית הספר במשפחה

מדרשיר

חשון
ילדים

לימוד סדנאי לצוותי מורים במעגל השנה מבית "לב לדעת"

פתיחה:

חודש חשון הוא תחילתה של השגרה הברוכה בבית הספר, יום ועוד יום, המצטברים לכדי תקופת זמן משמעותית. אחד מאתגרי השגרה הוא במעבר היומיומי מהמרחב הביתי אל המרחב הבית ספרי. שירו של אביתר בנאי 'ילדים', מתאר את בוקרו של אב השולח את ילדו את העולם, יוצא מהבית, המוגן, האינטימי, אל החוץ הסוער והמאתגר, על ההתמודדויות השונות שבו. סגירת הדלת, מלווה בתפילה לשלומו של הילד, רגע לפי צאתו מן הבית. המפגש יוקדש לחשיבה משותפת על הדרכים להפוך את בית הספר למרחב מוגן, שיש בו אלמנטים של בית, מבלי לטשטש את ההבדל בין בית ומשפחה לבין בית הספר.

למנחה: יש להכין מראש פתקים לתרגיל החימום, עיגולים בשלושה בצבעים שונים, כלי כתיבה ואפשרות להקרנת סרטון.

ילדים / מילים ולחן: אביתר בנאי

כל בוקר אני קם מוקדם
להכין לך את הבוקר
מסדר לך את התיק על הגב
את הדלת פותח
הרוח פורצת פנימה
דרך עיניך הגדולות
ולרגע נדמית בעיניי הדלת
ללוע ארי

וליבי מבקש תהיה נשמר
תהיה אהוב וקרוב
ותמיד תלך בשדות של אמת
בשדות של שמחה ויופי
וליבי כורע ומשתחוה
חסוך מליבו בושה ועלבון ופחד

© כל הזכויות שמורות לאביתר בנאי ולאקו"ם

א. תרגיל חימום: ניתן לכל מורה פתק עליו כתוב:

ליבי מבקש _____
תהיה _____
| _____

נזמין את המורים לחשוב על דמות קרובה ואהובה: בן, בת, תלמיד/ה, ולהשלים את המשפטים ביחס לדמות זו. נבקש מכמה מורים המעוניינים בכך (4-5) לשתף במה שכתבו.

ב. מפגש עם השיר

נחלק למשתתפים את מילות השיר ונאזין לו [תוך צפייה בקליפ](#) שנעשה בעקבותיו. (אם אין אפשרות להקרין את הקליפ כדאי לעשות מאמץ לפחות להשמיע אותו ולא להסתפק בקריאתו) נזמין את המשתתפים לשתף באופן חופשי וראשוני במחשבות ותחושות בעקבות השמיעה.

נחלק לכל אחד מהמשתתפים שני עיגולים, כותרת האחד: בבית פנימה, והשני: העולם בחוץ. נבקש מהמשתתפים לכתוב על כל אחד מהעיגולים אסוציאציות שעולות בו בעקבות הכותרת. לאחר שיתוף קצר, נחלק עיגול שלישי שכותרתו: בית הספר. נבקש מהמשתתפים להניח את שלושת המעגלים בצורה שתבטא את יחסי הגומלין ביניהם- היכן הם ממקמים את בית הספר ביחס לבית ולעולם. נעשה את התרגיל בשני סבבים: בפעם הראשונה נבקש מהמשתתפים להניח את העיגולים בצורה שיבטאו את מערכת היחסים האידאלית שהם רואים בחזונם ובחלומם, ובפעם השנייה כפי המציאות שהם חווים כעת.

נזמין את המשתתפים לשתף במעגל בתובנות השונות שעלו מתוך סידור המעגלים.

ג. דיון הנחו דיון בקבוצה בחלק מן השאלות הבאות:

מהו הדומה והשונה בין בית הספר לבין הבית?

מה ניתן להוסיף לכיתה שלי ולשיעורים שלי כדי להגביר את תחושת הבית? מה המחירים שידרשו על מנת כן?

מה תפקידו של הבית, שבית הספר לא יכול לתת? כיצד נחזק את מקומו של הבית בחיי הילדים?

מה תפקידו של בית הספר, שבית לא יכול לתת?

מדוע 'כדאי' להורה לשלוח את ילדו לבית הספר, מה הרווחים המוספים שילד יכול לקבלם?

מה מאפשר לילד להתמודד עם האתגרים מחוץ לבית?

האם אנו כמורים מרגישים כאן ב'בית'? מה נוכל לעשות כדי להרגיש כך יותר?

'בית חינוך כמשפחה'- האמנם? מה משמעות הכותרת הזו עבורך?

ד. שיתוף בזוגות נזמין את המשתתפים לשתף בזוגות בחוויה שחוו כילדים, הקשורה

בהתמודדות וחשש ביציאה מהבית אל העולם בחוץ. כיצד התמודדו איתה בסופו של דבר, והאם מצאו

'בית' במקום החדש שלהם? מה סייע לכך?

ה. כתיבה אישית נבקש מהמשתתפים לחשוב על תלמידיהם (כדאי לבקש שיביטו על רשימות

התלמידים שלהם) וינסו לחשוב:

מי מהתלמידים/ות נראה שחשה בבית בשהותו בבית הספר?

מי מהתלמידים/ות נראה שלא מרגישה כאן בבית?

על מי מהתלמידים/ות אני יודעת/ת שאין בית מגן שומר ומלווה?

כיצד תוכלי/י לסייע לילדים אלו, לבנות להם מקום מוגן ובטוח?

כעת התבוננו שוב בתפילתו של האב על בנו:

וליבי מבקש תהיה נשמר
 תהיה אהוב וקרוב
 ותמיד תלך בשדות של אמת
 בשדות של שמחה ויופי
 וליבי כורע ומשתחוה
 חסוך מליבו בושה ועלבון ופחד

אפשר גם לקרוא את התפילה למלמדי תינוקות שכתב רבי אהרון רוזנפלד, האדמו"ר מפינסק - קרלין זצ"ל.

אֵל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת לְכֹל בֶּשֶׁר שְׁלִיט בְּעֵלְיוֹנִים וּבַתְּחֹתוֹנִים,
 חַנּוּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּימִם,
 חֲזַקְנִי וְאַמְצָנִי בְּכּוּחוֹת הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ,
 וְתַעֲזָרְנִי וְתַסִּיעֵנִי לְלִמּוּד וּלְלִמְדָא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת דְּבָרֵי תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה.
 חַנּוּנִי בְּחוּשׁ הַבְּאוּר וְהַהֶסְבֵּרָה
 וְתַשְׁמְרֵנִי מִמַּכְשׁוֹל וְתַקְלָה וּמַשְׁגִּיאוֹת וּמַרְפִּיּוֹן בְּעִבּוּדַת הַקּוֹדֶשׁ.
 שְׁלַח נָא בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּלִימוּדֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה,
 חַנּוּנִי בְּחִכְמָה וּבַתְּבוּנָה וּבְדַעְיָה זָכָה וְצְלוּלָה וְלֹאֻקְמֵי גִירְסָא אֲלִיבָא דְהִילְכְתָא,
 תַּסִּיעֵנִי לְהִבְיָא אֶת כָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִידָה לְתַכְלִית הַנֶּרְצָה בְּקִנְיַן הַתּוֹרָה
 לְפִי כְּשֶׁרוֹנוֹתָיו וְתַכּוֹנוֹתָיו
 חַנּוּנִי נָא לְטַע בְּלֵב תַּלְמִידֵי אֲהַבַת הַתּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם וּמִדּוֹת טוֹבוֹת
 אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

חשבו על תלמיד/ה שלכם, שהייתם רוצים לשאת תפילה עבורו, וכתבו את התפילה במילותיכם.

ז. אסיף במליאה מי שרוצה להקריא את תפילתו מוזמן/ת, ומי שרוצה יכול/ה לשתף בתהליך עצמו. כדאי לכתוב ולסכם רעיונות מעשיים שעולים בקבוצה ביחס לאווירה בבית הספר ולמערכת היחסים בין הבית לבית הספר.

